

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ
Обществен съвет

ПРОТОКОЛ

№ 152

На 28.03.2023 г. се проведе заседание на **Общественния съвет** към ЦИК.

ПРИСЪСТВАХА:

Цветелина Пенева – председател на **Общественния съвет**, Сдружение „Демокрация и законност“

Ива Лазарова – заместник-председател на **Общественния съвет**, Институт за развитие на публичната среда;

Надежда Гологанова – заместник-председател на **Общественния съвет**, Гражданска инициатива за свободни и демократични избори;

Велко Милоев – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Плевен;

Вихрен Соколов – Сдружение „Памет“;

Дончо Пачиков – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Национална асоциация;

Рейме Айдын – Фондация „Младежка толерантност“;

Свилена Гражданска – Институт за социална интеграция;

Стефан Манов – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Пловдив;

Тодор Гунчев – Федерация на независимите студентски дружества;

Заседанието бе открито в 18 часа и 40 минути и председателствано от госпожа Цветелина Пенева – председател на Обществения съвет към ЦИК.

* * *

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Уважаеми колеги, откривам днешното редовно заседание на Обществения съвет към Централната избирателна комисия.

Дневният ред съм го изпратила по имейл.

Проектът за дневен ред днес се състои от три точки.

1. Обсъждане и приемане на Призив на Обществения съвет към ЦИК относно начина на съгване на машинната бюлетина;

2. Обсъждане и приемане на препоръка на Обществения съвет към ЦИК за ползване на разработената страница от Стефан Манов и г-н Красимир Гаджоков за проверка на секционния протокол;

3. Обсъждане и приемане на писмо до социологическите агенции за необявяване на резултати по време и в края на изборния ден.

4. Обсъждане на предложение за координация между организациите, членове на Обществения съвет в изборния ден;

5. Разни.

Ако сте съгласни с така предложения дневен ред моля да гласуваме.

Против? Няма.

Приема се.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Какво решаваме за нашия човек, който иска да се включи.

ИВА ЛАЗАРОВА: Съгласни ли сте в точка разни, за да разгледаме точките от дневния ред.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Аз мисля, че е резонно да изслушаме колегата в точка разни.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Колегата се отказа да присъства и ще го направи по-късно след изборите.

По първа точка от дневния ред

Обсъждане и приемане на Призив на Обществения съвет към ЦИК относно начина на сгъване на машинната бюлетина;

Призивът на Обществения съвет съм ви изпратила през седмицата. Той е изготвен от Надежда Гологанова, редактиран е от Велко Милоев. При мен не са постъпили предложения за редакции. Аз лично този призив много го харесвам. В тази връзка искам да ви кажа, че днес ми се обади Росица Матева и ме попита какво точно имаме предвид. Защото те са чели дневния ред на нашето заседание, въпреки че не участват, но следят какво ще дискутираме. Когато ѝ обясних нашите притеснения, че е възможно да се наруши тайната на вота, пускайки еднократно сгъната бюлетина от машинно гласуване в прозрачната урна, тя каза, че има резон в това, което искаме да предложим. Даже предложи, ако го приемем днес на заседанието, да го пуснем веднага този призив след края на заседанието, за да може още утре да се гледа. Останах с впечатлението, че Централната изборителна комисия е готова да излезе с решение, което да подкрепи нашия призив.

Ако нямате предложения или корекции по текста има само един последен абзац.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: С някои от вас бях споделил, че е хубаво да има заглавие. За пред медиите и друг път сме искали да има кратко заглавие, което да прави впечатление.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Сгъвайте бюлетините два пъти.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Да. Подзаглавие – призив на Обществения съвет и след това първото изречение както си върви. Още в първото изречение става дума за машините.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ако може да кажа по този въпрос. Понеже не се излъчваме никъде, не пишем на медиите, не казваме на ЦИК и т.н. Това е въпрос на Централната изборителна комисия да си препоръча каквото иска. Смятам, че не е работа на Обществения съвет и това са дребнави неща за мен. Да ги сгъват на колкото искат пъти. Това са указания, които трябва да са в Методическите указания. При мен са Методическите указания, понеже съм председател на секционна комисия. Да преминем по-нататък. Това за мен е излишно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Аз не съм съгласна с твоето мнение и ще се опитам да аргументирам защо. Мисля, че задача на нашия Обществен съвет е именно четейки Методическите указания, да кажем нашето мнение и становище, какво може да подобри процеса на гласуване, така че да се спазят правата на гражданите. Едно от най-важните права е тайната на вота. И не намирам нищо ненормално в това при положение, че според нас има някаква дупка в Методическите указания, независимо кой е допуснал тази дупка, след като я виждаме, най-нормалното е да кажем, че може да се избегнат нежелани ситуации.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Има ли друга дупка, освен тази.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Разбира се, че има и други. Това е нещо, което можем по някакъв начин да санираме, защото да не го направим.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Няма време кога да го изпратят на РИК-овете.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Моята представа беше, вярно че никъде не сме го написали, но след като е призив ще върви по медиите. А допълнителна информация беше, че Росица Матева е поискала да го види, което за мен също е добре.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Написали сме, че е призив към изборителите. Единият подход е в Методическите указания да се напише и СИК да казват на всеки изборител, моля сгънете си бюлетината два пъти,

което ЦИК не го направиха, изхождайки от подобна на твоята гледна точка, че не могат да кажат на избирателите и нека всеки да си ги сгъва колкото си прецени. А ние имаме опит от предишни избори, когато по погрешка са били сложени прозрачни урни на места, вместо непрозрачните кутии, които бяха досега за разписки, че като не се сгъне достатъчно, тази разписка, само веднъж като се сгъне, се отваря и се вижда вота и то в доста голям процент от случаите се отваря.

Това което ние направихме, че се обръщаме към избирателите. Избрахме втория подход. Не да минаваме през РИК и през СИК. ЦИК ако иска да си мине по тази пътечка след като го получи и през Методическите указания, през РИК, през СИК. Ние ще се опитаме през медиите до избирателите да стигнем.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Уважавам твоего мнение. Благодаря ти. Права си.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Дали има време ЦИК да го изпрати до РИК? Има време защото днес сме сряда, като го изпратим утре, те могат да го пуснат още утре до РИК-овете и те бързо действат. Това е моят опит с нашата РИК.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Може ли още едно допълнение. Опитавме се да кажем на ЦИК да го включат в Методическите указания и това беше в понеделник, когато бяхме на тази симулация. Спомням си, че Надежда Гологанова и Цветелина Пенева повдигнаха този въпрос. Половината състав на ЦИК присъстваше. Те не проявиха особен интерес. На тази симулация, на която присъствахме, машинни бюлетини, които ни бяха приготвили, сгънати на две се виждаше гласа.

СТЕФАН МАНОВ: Аз съм за да имаме принципно обръщение към избирателите директно, защото имаме необходимата видимост, доверие, така че не са излишни нещата. Може би можехме да направим с повече неща. Само една редакционна забележка съгласуване на времената. Опитът

от последните избори показва, че в някои секции, където погрешка са били сложени прозрачни кутии за разписките от машинно гласуване, при еднократното им сгъване, някои от тях се отваряха. Ако там по грешка са били сложени, значи не сме били свидетели, а тук се отваряха и сме свидетели. Бяха сложени и се отваряха или са били сложени и някои от тях са се отваряли и е можело да се види вота на избирателя. Малко ме подразни, че времената са различни, не че имам кой знае какво съпротивление в тази разлика с времената.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Стиливо е правилен коментара на Стефан Манов.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Коригирам го върху текста.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз се извинявам, нещо може би не съм разбрал. Аз мислех, че това е обръщение към ЦИК да го направи. Сега разбирам, че това е обръщение към избирателите, дали можем като продължение на идеята на Велко Милоев.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Идеята е на Надежда Гологанова.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Мисълта ми е да разширим посланието към избирателите. Примерно не само да сгъват, а масово да участват в изборите. Само посланието сгъвайте на две, според мен е дребно послание. Може да е по-широко посланието. Може и да не съм прав.

НАДЕЖДА ГОЛГАНОВА: Точно в тази връзка Велко Милоев добави последния абзац, който аз първоначално не го бях написала, така че това е негова идея. Общественият съвет приканва всички граждани за масово участие на изборите на 2 април 2023 г., независимо от начина на гласуване, който ще предпочетат.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Това имах предвид. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: То фигурира в нашия текст. Корекциите, които Стефан Манов правилно забеляза, съм ги

отразила. Последният абзац, който е дискуссионен, не знам дали трябва да го слагаме. Според мен може и без него, но това е лично мое мнение. Там където пише мястото е достатъчно да се сложи печат. Ако СИК възразят, че мястото не е достатъчно, първо да сложат печата и после избирателят да я сгъне още веднъж.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Това ми е едно от притесненията, че ако ЦИК това не го пусне официално до РИК и до СИК, в момента в който избирателят тръгне да сгъва два пъти, от СИК може да му кажат, тук сега не можем да сложим печат и да възникне спор. Хубаво е да дадем на избирателят аргумент какво да каже, ако от СИК му кажат такова нещо. Да не говорим, че това е един от основните аргументи против, който витае в пространството, че нямало да стигне мястото. Според мен е достатъчно мястото. Но ако случайно се окаже, че наистина не стига, тогава да я сгъне веднъж, да сложат печат и да я сгъне втори път.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Добре, къде предлагаш да я сложим. Под текста напомняме, че са хартиените бюлетини, под този абзац да сложим този. Къде му е мястото в текста?

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Мястото му е накрая на изречението, предпоследния параграф. Затова Общественият съвет препоръчва на избирателя да сгъва два пъти машинната бюлетина.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Мястото е достатъчно да се сложи печат.

Колеги, искате ли да го чета цялото преди да го гласуваме.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Аз предлагам да го спестим, заради големия дневен ред.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Който е съгласен с така предложения текст на призива с корекциите, които току що дискутирахме и съм нанесла, моля да гласува.

Приема се с единодушие.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Да помоля Цветелина Пенева и Надежда Гологанова да си разменят чистия текст, да се огледа още един път за запетайки. И още тази вечер до ЦИК за сведение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: До ЦИК за сведение, а до медиите кога.

ВЕЛКОМИЛОЕВ: Може и утре сутринта. Няма голямо значение.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Нека да е паралелно, ЦИК да видят, че се изпраща и до медиите.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: ЦИК вярно, че няма да си пипат повече Методическите указания, но те имат утре пресконференция и ако ги попитат или дори и без да ги питат, биха могли да кажат, че това е добра идея, подкрепяме я.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Колеги, приключваме с първа точка от дневния ред. С Надежда Гологанова ще си разменим чистия текст преди да замине до Централната изборителна комисия и до медиите, който е коригиран и с любезното съдействие на Свилена Гражданска допълнен.

Преминаваме към **точка втора** от дневния ред.

Обсъждане и приемане на препоръка на Обществения съвет към ЦИК за ползване на разработената страница от Стефан Манов и г-н Красимир Гаджоков за проверка на секционния протокол.

По повод втора точка от дневния ред искам да споделя първо, че имаме получено писмо от Централната изборителна комисия, което съм ви препратила. Предполагам, че сте го прочели. Няма да го чета отново. Това което се казва в писмото е, че те са одобрили и публикували електронни протоколи предназначени за обучение и проверка на данните. Като техните електронни протоколи са съобразени с нашето предложение, да бъдат разработени отделно за всеки изборен район, с писани кандидатски листи. Ние не сме предлагали точно всеки изборен район, но коментирахме, че

трябва да бъдат вписани кандидатките листи, а не с партия 1, партия 2, като са публикувани, както те са написали 64 варианта. И ако предложим друг вариант за проверка на протокола на СИК, това може да предизвика объркване.

Всички знаем и сме коментирали нееднократно, че техния електронен протокол не може да се ползва, в места, в които няма интернет достъп. Това е нещо, което в документа и протокола изготвен от Стефан Манов и колегата Гаджоков няма проблем с техния документ. Искам да кажа, че техния протокол не решава всички проблеми. Надя намери, че са направили вариант и за чужбина на страницата за гласуване извън страната, но в случаи в които в секциите няма интернет достъп, техния електронен протокол не може да се ползва. Докато този, който е разработен от Стефан Манов и господин Гаджоков може.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Мислех си и за още един вариант. Някой път се случва да е много трудно влизането в сайта на ЦИК. Претоварва се, защото много хора влизат едновременно. Притеснявам се да не се случи нещо такова с тези протоколи. А вторият проблем, който се сетих преди няколко години имаше хакерска атака срещу ЦИК и половин или един ден не им работи сайта. Дори за секциите, които имат интернет може да се окаже невъзможно да влезнат в сайта на ЦИК и да си видят протокола и да си го проверят от там.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз предлагам да направим незабавна препоръка към Централната изборителна комисия да се обърне към техните помощници от „Информационно обслужване“ АД и да използва методологията предложена от Стефан Манов и колегата Гаджоков и да го изпълнят и в офлайн вариант от тези съображения, които Надежда Гологанова спомена, а сайта на ЦИК ще бъде претоварен, това е абсолютно сигурно. Може да попадне под хакерска атака. Аз бях в секции на проверка, които нямат интернет. И попитаха: Ние как да използваме

това удобство. Ако ви предложи този протокол, който Стефан Манев и господин Гаджоков предложиха не мисля, че ще бъдат в някакво противоречие с ЦИК.

Така че аз предлагам да вземем решение, незабавно да предложим на ЦИК да доработят протокола си да може да работи офлайн.

НАДЕЖДА ГОЛОГОНАОВА: Аз не мисля, че ще влезем в противоречие с ЦИК. Мисля да подходим, поне аз бих подхождала по следния начин. ЦИК си имат официална версия, която е направена и СИК-овете, които могат да стигнат до нея и да си я ползват, нека да си я ползват. А СИК-овете, които не успеят да знаят, че има резервен вариант, който се казва еди-как си, намира се на еди-кой си сайт, който е направен съответно от Стефан Манев и господин Гаджоков. Максимално да информираме чрез медии, чрез РИК. Трябва някакъв текст да се напише в тази връзка.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Стефан Манев ще направи заключението, защото той е един от авторите. Това предложение на Надежда Гологанова ми хареса и евентуално бих предложил, ако сте съгласни всички, заедно с това предложение за сгъването на бюлетините, което искаме да правят избирателите, към секционни комисии и т.н. да се сложи и това предложение за офлайн варианта на Стефан Манев и господин Гаджоков. Да го сложим вътре да го има. Нека да се знае, че сме го предложили.

А по отношение на авторското право върху електронния протокол ще се изкажа малко по-късно, за което също искам да предложа да вземем някакво решение, защото това е грубо нарушение на един от законите в Народна Република България независимо, че е Централната избирателна комисия. Всеки може да направи нарушение и ние трябва да обърнем внимание на това според мен.

СТЕФАН МАНОВ: Аз какво разсъждавам по няколко въпроса. Най-напред да кажа от гледна точка само по себе си формулираното в дневния ред, струва ми се, че препоръката към ЦИК ние си я направихме със

становището от 17 март. Те са видели страницката. Каквото са искали да вземат от нея са взели. Тук ми се струва, че нашето послание трябва да бъде, както предложи Надя, по общо към всички, които имат интерес да я ползват. Аз го бях предложил още на по-предходното заседание, което приемахме за становището към ЦИК, а именно двустепенния процес. Първо изпращаме на ЦИК. Оставаме известен период от време, виждаме каква е ситуацията и оставаме на фейсбук на Обществения съвет за коментари, ако някой иска да я тества, да я коментира. След това си правим подобно на това обръщение към избирателите, сега в по-тесен кръг насочено към актьорите в изборния процес, които са РИК, СИК, наблюдатели, НПО-та, застъпници, представители на политически партии и медии с евентуална чувствителност по тази тема, където има специални страници.

В този смисъл аз бих препоръчал като предложение не толкова да пишем до ЦИК, а писмото което изпратихме до ЦИК на 17 март да служи за някаква основа, буквално същия текст, леко можем да го съкратим да не влизаме в големи детайли и то да бъде изпратено към РИК и към регистрираните НПО-та, които са регистрирани за изборите, както и към партиите, които имат членове на СИК, т.е. основно парламентарно представените, но и всички останали, защото те могат да имат застъпници и представители на партията, с кратко изречение, което казва това беше разработено, може да го ползвате, има такива и такива характеристики. Би било специално полезно в случаите, когато няма интернет достъп. Това може да го акцентираме. И копие до медиите, като това може да бъде едно по-кратко съобщение до медиите, че Общественият съвет предлага на участниците, които боравят с изборните резултати като възможност за извършване на контролни проверки, използване на този инструмент. Горе долу така виждам като концепция. Като текст може да стане въз основа на това, което написахме. Това което бих добавил по-специално, че идеята не

е да има конкуренция между нашата страничка и тази на Централната изборителна комисия, те са допълващи се. Има доста недостатъци в страницата, която е разработена от ЦИК. На първо място поне до преди два, три дни не видях да има упътване. На второ място, възпроизвеждайки перфектно вида на реалния протокол подвежда, че някой може да си помисли, че е реален протокол и може да си изпрати резултатите в Централната изборителна комисия. Вярно, че звучи прекалено гигантско като грешка, но ние сме се старали с големи букви навсякъде да напишем, че това не е реалния протокол, не служи за изпращане на данни. Това са бариери пред възможни грешки. Това като обща концепция ми се струва слабост, липсата на упътване. Второ, възпроизвеждането включително с изречение трипластова хартия и т.н.

Другото нещо, което не знам и това ви моля да ми потвърдите, имаме усещането, че в България образеца за протокол не е по РИК, а той е един за цялата страна.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Не е така. Пише протокол изборителен район еди-кой си.

СТЕФАН МАНОВ: По РИК-ове ли са? Добре. Става дума преференциите спират ли съответния брой мандати?

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Да, спират, по РИК-ове са.

СТЕФАН МАНОВ: Там имаше други неща относно работата на екран на мобилен телефон. Например страницата на ЦИК бутоната провери е най-отдолу и трябва да слезеш докрай. На страницата която сме разработили той е плуващ и можеш по всяко време да натискаш. Има препратки от всяка грешка директно до грешката, а не е нужно да скролваш ръчно за да стигнеш до грешката. Очертават се и квадратчетата в червено, каквото няма в страницата на ЦИК и ти дава конкретните числа, които не са равни. Примерно казва числото по точка 8 – 160 не е равно на числото по точка 7.1x примерно, 135. Тоест дава ти веднага конкретно

указание в какво се състои грешката. Не само, че точка 7 не е равна на точка 8, а и конкретно число и можеш да започнеш да си проверяваш по-лесно, което е индиректна помощ за непопълнените преференции. Нещо което с Надежда Гологанова го проиграхме няколкократно, а страничката позволява индиректно да сметнеш нещата без преференции, за да не ги броиш ръчно. Не сме го направили да ги смята директно, но който може ще разбере, защото казва числото по еди-коя си точка, не е равно на еди-кое си, а разликата са без преференциите, ако не си ги сметне. Тоест СИК може да го използва като калкулатор на гласовете без преференции. Нали ме разбрахте. По обратен начин като натисне бутона провери, а не си записал без преференции, като каже двете числа какви са, значи разликата е без преференции. Тоест това е вид помощ без да натоварваме страничката с тази функция, но би могло да помогне и за това.

Така че ми се струва, че има смисъл да бъде съобщено и разпространено като помощно пособие в изборната вечер. Колко души ще го ползват не е сигурно.

За хакерските атаки не се бях сетил за страницата на ЦИК, но предвид всички тези неща, които се случват в последните дни с училища и съобщения за бомби и т.н., аз няма да се изненадам от хакерска атака. Ситуацията е такава. Това са ми предложенията. Резюмирам ги. Адресати на писмото да бъдат РИК, НПО-та регистрирани за наблюдатели, политическите партии регистрирани за изборите, заради техните членове на СИК или застъпници или представители или медии, които под формата на медийно съобщение какво правят. А за текста предлагам да използваме този, който изпратихме вече.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз ще направя забележка, защото точно паралелно гледам този текст, който сме изпратили. Има поне пет абзаца, които трябва да паднат, защото са свързани с конкретни неща към ЦИК. По протокола на ЦИК един от проблемите е, това което Стефан

Манов казва, че няма инструкции. Една наша наблюдателка преди два, три дни ми сподели как пробно е попълвала такъв протокол за техния избирателен район. За щастие са само с четири мандата, така че само осем преференции. Защото тъй като няма инструкции, тя е решила, че трябва навсякъде всичко да се попълни, тоест си е играла да сложи сто, двеста нули на всички преференции, където няма реална преференция. И си го представих това във вариант, ако трябва да се изпълни в 23-ти РИК, където има 38 преференции по 21 партии по машини и по хартии се получава 1500 – 1600 нули, които трябва да се сложат, ако човек го разбере така, а никъде не е написано, че не е така. Някъде трябва да я вмъкнем тази информация по медии, който ще участва, дори за електронния протокол на ЦИК, защото най-важното в цялата работа е, че това не е необходимо. Може да оставиш празно и ти работи протокола и нашия работи и на ЦИК работи. Да се каже на хората да знаят, че не трябва да се слагат нули.

СТЕФАН МАНОВ: Да, това е много важно съображение и аз забравих да го кажа. При нашия протокол непопълнените изобщо полета се попълват с нули, при натискане на бутона провери, което облекчава не само за преференциите, а и за останалите малки партии, които в малките секции примерно имат нулеви гласове.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Стефан и колегата предлагат нещо, Централната избирателна комисия чрез „Информационно обслужване“ АД се опитват да го използват, разбира се неправилно. На инструктажа на който бях за председатели на секционни комисии беше казано така. Където няма нищо се пишат чертички. Виждате ли какво става, какви са съветите от представители на РИК, които правят инструктаж. Тук Надежда Гологанова споменава за нули, става въпрос за чертички, нещата са достатъчно объркани. Така че наистина не е лошо, предвид това което Стефан Манов каза, нека да го излъчим навсякъде където можем да го излъчим, който иска да ползва нашите неща. Аз ще помоля Стефан Манов

да ми изпрати в последствие линк към тяхната разработка, аз ще го публикувам където мога, което никак не е малко.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: По предложението на Стефан Манов преди две, три заседания казах, че според мен основната линия за разпространение на тази страничка, както той я нарича, са партиите и НПО-тата. Абсолютно съм за. Освен това всички те имат имейл адреси и на сайта на ЦИК няма никакъв проблем да се намерят и ще ни вдигне малко рейтинга поне пред някои от тях. Не съм съгласен да го изпращаме до РИК. Разработката на „Информационно обслужване“ АД вече не е само на сайта на ЦИК, а и на сайтовете на РИК-овете. Шанса някой РИК да сложи и нашия, е минимален, а шанса ЦИК да ни се разсърдят, че объркваме процеса и при всичките други проблеми, които те ще имат около изборния ден, а те ще бъдат не малко, както всички знаем, не бива да им добавяме и това.

Третото ми предложение е да упълномощим без повече заседания и съгласувания в оперативен порядък Цветелина Пенева, Стефан Манов Надя Гологанова да подготвят това писмо с минимален срок за съгласуване по имейла, в което да се изброят предимствата на тази разработка кратко, пред това което е на сайта на ЦИК.

Само един последен въпрос в тази връзка. Инструментът на ЦИК, „Информационно обслужване“ АД, който графически възпроизвежда точно хартиения протокол с много място за слово, как изглежда това на екранчето на мобилен телефон. Според мен това графично не може да стане. Знаем всички сайтовете имат един дизайн за лаптоп, имат друг дизайн за мобилно приложение.

СТЕФАН МАНОВ: Събрали са го някак си. Не е абсурдно. На мен ми размества някои редове, смесва текста от точката с линиите където са бюлетините. Например това, с което човек може да се обърква, защо трябва да пише хартиени с думи, машинни с думи. Там го смесва. Не е хубаво. Това е писано много бързо. Точка 7 е по същия начин.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Ако видя такова нещо на екрана на телефона си го затварям.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Ако екрана ти е разположен в портретен вид, но ако го обърнеш в другата посока се вижда нормално.

СТЕФАН МАНОВ: Има един елемент, който за съжаление не можахме да го изчистим. Той е сбъркан и на сайта на ЦИК. Нашата страничка на компютър не допуска писане на някои телефони, защото изглежда всеки модел си има някакви елементи от *Java Script*, които е взел или не е взел. На някои телефони писането на букви в квадратчетата е допустимо, на някои не. Това не можахме да го отстраним. Протокола на ЦИК дори на компютър може да пишете букви. На телефона със сигурност. Сега пробвах.

Другото нещо, което имаше, но те го оправиха, имаше няколко МИР на които беше сбъркан протокола. Аз пиша с букви в полетата на компютъра. Това не са го оправили.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: В протокола на инструмента на ЦИК на реда на брой използвани бюлетини пиша, съвсем спокойно много.

СТЕФАН МАНОВ: Защо при нас писането на букви не е проблем. Защото ако случайно примерно съм написал 150 г или 150 в, написал съм една буква, а долу в другата ми точка пак 150, тогава той сравнява и контролата казва, имате грешка, точка 8 показва 150 г., а точка 9 показва 150. Вие пак разбирате, че нещо сте сбъркали, така че има защита срещу грешното въвеждане на букви.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: После го усъвършенствахте и сега в момента ги пренебрегва буквите и ми казва 400р е равно на 400.

СТЕФАН МАНОВ: Пренебрегва буквите, добре.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: На Дончо Пачиков да отговаря за чертичките и нулите. На хартиения протокол, който официално от СИК се попълва при предпочитанията, ако за някой кандидат няма такива, може да

слагаш чертички. В електронните протоколи не е необходимо нищо да слагаш, може да оставиш празно. Това се отнася само за електронните протоколи. А някои хора са помислили, че трябва да слагат нули, но това не е необходимо.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Не си ме разбрала. При инструктажа в РИК ни казаха, че на електронния протокол, трябва да слагат чертички.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Същото като с нулите.

СТЕФАН МАНОВ: Това за чертичките, което каза Надежда Гологанова с нулите е също валидно, доколкото квадратчетата допускат знаци, а не само цифри, наистина някои СИК-ове може да си играят да слагат чертички там, ако наистина хората са го научили така и те защо да го ползват като трябва да вкарат 200, 300 знака чертички. Това е безумие.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Трябва да решим първия абзац от който ще започнем. Ние тръгнахме да го формулираме. Това което Стефан Манов каза, че не искаме да се конкурираме с ЦИК. И ако приемете моето предложение, в смисъл хората да го използват там, където се окаже невъзможно да влезне в протокола на ЦИК като резервен вариант.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Моето предложение беше това, да ви упълномощим да работите писмото в оперативен порядък. Ако се настоява да го гледаме сега ред по ред, трябва да го намеря и да го отворя на екрана. Моето усещане е, че имаме пълно съгласие, че трябва да се подчертаят предимствата на продукта на Стефан Манов и господин Гаджоков, защо да не го направите вие тримата по имейла с или без допълнителни консултации с останалите, ако гласуваме такова предложение. Другото ми предложение беше да не отива до РИК-овете. Това преди да пристъпим към евентуална редакция на текста.

СТЕФАН МАНОВ: РИК-овете си проведоха обученията на СИК-овете.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Стои на сайта продукта на „Информационно обслужване“ АД.

СТЕФАН МАНОВ: Това което можем да направим е да вдигнем в изборния ден на първо място на нашия фейсбук страницката, защото тя слиза надолу.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Ще го направим.

СТЕФАН МАНОВ: Специално в изборния ден може да го качим нагоре, евентуално заедно с призива за непубликувана социология.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Колеги, да гласуваме да дадем мандат на Стефан Манов, Надежда Гологанова и на мен да формулираме текста на това писмо предложение, което да бъде до медии, до НПО регистрирани за изборите и до парламентарно представените партии, с което да редактираме писмото и да го изпратим.

СТЕФАН МАНОВ: До всички партии, които са регистрирани, защото те могат да имат застъпници.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Добре, до всички партии регистрирани за настоящите избори. Съгласни ли сте да го гласуваме така.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: И какво да съдържа този призив.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Прочитам предложението. Това което изпратихме на 17 март към Централната изборителна комисия ще го преформатираме и то ще бъде уеб страница за проверка на контролите протокол на СИК.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Разбрах.

СТЕФАН МАНОВ: Първото изречение е горе долу това, представя на вашето внимание помощна уеб страница, която и т.н., съвсем елементарно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: И ще изтъкнем предимствата.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: И ще има линк.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Да, ще има линк. И на това предложение от 17 март има линк.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ще има ли заставка как се прави офлайн, ако не да я направя аз. Това е един прост текст във файла в ейч ти ти пи, който може да е прикачен към това писмо.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Не съм сигурна дали трябва да го има това.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Това е един текстов файл, все едно че получаваш текст по съобщение. Това съобщение го отваряш не в уърд, а го отваряш в каквото имаш и работи по нормалния начин дори в случай, че си в офлайн. Това е много важно.

СТЕФАН МАНОВ: Ние го тествахме. Достатъчно е да заредиш страницата на телефона ти и тя си работи.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ако нямаш интернет как ще заредиш. Хубаво е да има текстов файл, който да бъде зареден. Ако искате аз ще го направя.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Не мога да взема отношение по въпроса, защото не съм компетентна.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Предлагам Стефан Манов да ми изпрати линка а аз ще направя файла и ще ви го изпратя обратно, за да го проследите

СТЕФАН МАНОВ: Линкът е в чата.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Като сложа този линк в адресния ред на лаптопа ми излиза – Добре дошли в Мобайл, един *QR code*, *изтеглете за да управлявате своето устройство. Искане ми и парола.*

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз влезнах и ми работи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: И на мен ми работи. Аз копирах от писмото дългия и краткия. И това нещо работи.

СТЕФАН МАНОВ: Това което не успях, защото нямам акаунт във фейсбук, исках да копирам линка на публикацията в нашия фейсбук. Но за да го шернеш трябва да си използваш собствения акаунт на фейсбук, не

може да вземеш един линк само. И това е вариант за трети начин за стигане. Публикацията си има някакъв кратък линк.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Стефане, чудесно сте го направили. Аз ще се постарая да направя такива текстови файлове и да ви ги изпратя на всички, а който иска да ги ползва.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: *За компютър ли е или за телефон. Защото повечето хора ще работят на телефони.*

ДОНЧО ПАЧИКОВ: *Това е текстов файл, който е в ейч ти ти ти формат, все едно интернет формат и се зарежда с каквото му пожелаеш. Аз ще направя няколко файла. Единият ще бъде за страната, другия за чужбина, по един файл за машини и хартия. Ще бъдат около четири файла и всеки трябва да избере кой файл да ползва в зависимост от това, къде се намира.*

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: *Преди да правиш това, може ли да пробваш тези варианти, за които Стефан Манов каза. Първо има в помощната страница описан някакъв начин, по който да се зареди. Второ, да пробваш този директен начин и после ако не я затвориш и след един два часа си вече извън интернет среда и все още си остава и си работи.*

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Това е така, но в това време, ако си получил някакво съобщение, видял си нещо във фейсбук, това ще се загуби и ще избяга. Аз ще го на правя да го видите, ако ви харесва го ползвайте.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Колеги, да гласуваме предложението. Който е за, да си изпише предложението за ползване на страницката за контрол, като мандат за това получаваме Стефан Манов, Надежда Гологанова и аз и да изпратим до адресатите, както вече казах на медиите НПО и регистрираните партии за настоящите избори.

Който е за, моля да гласува.

Приема се с единодушие.

Да обсъдим призива до социолози по отношение на публикуване на резултатите. Намерила съм това, което Обществения съвет е изпращал на 7 юли 2021 г. Това е до социологическите агенции, доставчици на медийни услуги. Ако искате да ви го прочета, но то е да спазват духа и буквата на Изборния кодекс, да не публикуват данни от социологически проучвания, така наречения екзитпол, в хода на изборния ден преди 20.00 часа под каквато и да е форма. Ще извадим от сайта на Централната избирателна комисия социологическите агенции, които са регистрирани за настоящите избори. Има регистър на тези агенции и ще изпратим до медиите с копие до ЦИК. Призива е аналогичен текст на този, който Общественият съвет е изпращал м. юли за изборите 2021 г. Ако искате мога да ви го изпратя в чата този файл. Съгласни ли сте така?

СТЕФАН МАНОВ: Тази година само четири агенции са се регистрирали, което е изненадващо.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Последният път бяха четири. И само Първан Симеонов ни отговори.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Това е което съм намерила. Имам го на PDF файл, но не е никакъв проблем да го наберем отново. Писано е от Стефан Манов.

СТЕФАН МАНОВ: Тогава бях заместник-председател. Изпращали сме го на 4 април 2021 г. същия текст.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Това е на 7 юли 2021 г. Това намерих.

СТЕФАН МАНОВ: Два пъти сме го изпращали, веднъж на 4 април 2021 г. и след това юли 2021 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Съгласни ли сте да го изпратим този текст.

Приема се с единодушие.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Има ли някой информация тези видеозаписи и аудиозаписи, които са от секционните комисии, колко време ще се пазят на въпросната страница.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Една година ще се пазят.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Има ли го някъде записано черно на бяло.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: В техническата спецификация на договора между Министерство за електронното управление и „Информационно обслужване“ АД.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Много благодаря за информацията.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Приехме и призова до социологическите агенции. Аз имам едно такова питане. Да не стане така, че да изпратим до медиите всичко в един много кратък период от време и да стане пренасищане с медийна информация. Обръщам се към колегите, които са журналисти тук, да степенуваме нещата. Това е моето виждане и моето усещане, кое е най-важно да се каже тази вечер, кое да оставим за утре преди обяд или за утре след обяд, за да имаме медийно отразяване на това, което казваме и изпращаме, за да има чуваемост.

По мое виждане на първо място трябва да изпратим начина на съгване на бюлетините, както говорихме веднага след заседанието. Това лесно и бързо ще го направим. Предлагам ви да оставим за утрешния ден писмото, защото ще ни трябва и време да го съгласуваме, което касае и уеб сайта за контрол на секционните протоколи. И кога да изпратим призова до медиите, в петък или отново в утрешния ден?

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Аз поддържам този ред, който каза, защото призова за съгването е нещо, на което ЦИК би могла, ако желаят да реагира утре на пресконференцията си. Страничката само до партиите и НПО-тата и до медиите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Казахме и до медиите, само сме задраскали РИК-овете. Въпросът е тази страничка, като ние в

рамките на утрешния ден ще съгласуваме текстовете със Стефан Манов и с Надежда Гологанова, разчитам на тях да я подготвим и да я пуснем.

СТЕФАН МАНОВ: Специално за медиите, понеже събота е ден за размисъл, те ще попълват с такива технически въпроси. Така че за медиите може да изчакаме и в петък да го изпратим, така че те да го публикуват в събота.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Стефан Манов е прав, че може да го разделим на две групи. До социолозите да го изпратим още днес, а до медиите може да се изпрати в петък след обяд или вечерта и те да го ползват в събота.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: На медиите петък след обяд, това е призива за екзитполовете.

СТЕФАН МАНОВ: Специално традиционните нарушители, които са 24 часа, Дир.бг., ПИК, Блиц, Дневник.

До нарушителите може да го изпратим и утре, ако успеем.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Колеги, аз имам още един въпрос в тази връзка, като говорим за медии. Тъй като мен ме канят тези дни за участие, надявам се и вие да се включите за участие. За Стефан Манов не се и съмнявам, че и той е много активен в медийното отразяване на работата на Съвета, призивите които трябва да правим до неделния ден, сигналите които излъчва Обществения съвет, естествено хората да отидат и да гласуват, естествено да си сгъват двукратно бюлетините. Секционните комисии да си спазват методическите указания и да не се притесняват от видеонаблюдението, тъй като това не е метод на паралелно преброяване и да се проверява секционния протокол. Може да казваме много неща и накрая никой няма да слуша. Нещо друго има ли, което пропускаме?

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Електронния протокол.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Да се проверява секционния протокол и попълване на беловата.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Няма нужда да слагат нули и чертички. Аз, ако бях член на 23-ти РИК нямаше да влезна в този електронен протокол, само като си представя, че трябва да сложа 1500 нули или 1500 чертички на преференциите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Другото са параваните. Дончо Пачиков започна тази тема. Може ли председателя на секционната комисия да скъси параваните и какво правим с тези паравани.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: С параваните нищо не можем да направим, защото никъде по никакъв начин не е регламентирано за тези паравани, така че всеки може да си ги направи по свой вкус и председателят на секционната комисия, ако иска.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Според мен за параваните можем и би трябвало да кажем, че сме очаквали Централната изборителна комисия, независимо от факта, че Министерският съвет е отговорен за материално-техническото обезпечаване на изборите, че ЦИК са можели и е трябвало да дадат поне приблизително някакви инструкции, за които знаем, че са питани многократно и че сме разочаровани от това, че ЦИК не е пожелал да даде дори приблизително инструкции за конструкцията и размерите на тези паравани.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Това предлагам да остане за анализ, доклад след изборите, защото в момента това не е конструктивно предложение, а имаме достатъчно неща по същество, които биха били от полза в изборния ден, които да се кажат.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Ако питат Цветелина Пенева.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Мен ме питат. Например снощи при Лили Маринкова, аз казах от сполучливото сравнение на Стефан Манов, че ЦИК се занимава да каже как да бъдат надписани връзките на чувалите, а не можа да намери време да направи една техническа спецификация на параваните, по начина по който направи

техническа спецификация на устройствата за видеонаблюдение, а техническото осигуряване да бъде от Министерския съвет и респективно от общините.

СТЕФАН МАНОВ: Аз съм съгласен с Надя, че ще имаме за анализа. Не е нормално да сме 5-ти, ако не и на 6-ти избори с машини и ЦИК да няма позиция, колко машини трябва да се сертифицират. Това е смешно. И да спорят какво е представителна извадка и какво не е извадка. Това е първото.

Второ, параваните. Ние приемаме на минус 55-тия ден преди изборния ден вида, формата и размера на чувалите, че са бели и трябва да носят 25 кг.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Това го има готово много отдавна.

СТЕФАН МАНОВ: Шест дни преди изборите спорят за формата на паравана и как трябва да бъде поставен в стаята. Това е обидно. Машините и параваните два елемента на доверието, фундаментални в изборния процес, ЦИК се измъква и няма становище. Не може така. Да не говорим, че се закъснява всеки път. Секционните избирателни комисии извън страната трябваше да са окомплектовани на 12-тия ден. Излязоха решенията вчера. Може ли такова нещо. Хората по света чакат. Това са пробиви, които са фундаментални. А специално за секционните избирателни комисии извън страната, института за автоматичните секции, цялата организация, която вече за щастие за четвърти или пети пореден път е без промяна в Изборния кодекс, относно начина на сформирание на секция имам предвид, позволява именно тези неща да се направят своевременно, за да няма напрежение по места в последния момент.

Българските общности по места на 9 март са приключили с предложенията за СИК-овете, защото всички посолства ги изискват. Аз още бях в София в края на февруари и началото на март и си бяхме дали

предложенията, защото го изискваха. Тук имаме системен проблем за функционирането на ЦИК, който аз го казвам във всяко интервю.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: По темата за параваните да се върна. Легитимна е, ако вярно съм го усетил, тревогата на Надя да не звучи негативно нашето послание, това че сме очаквали от ЦИК едно и друго. За да не звучи негативно може да се добави, че имаме вяра в здравия разум на общинските администрации, че са направили някакви приготовления, които да запазват тайната на вота и да отговарят на духа на промените в Изборния кодекс. Това мисля, че може да се добави при явяване по медиите.

Законодателят механично в Изборния кодекс замени кабината за гласуване с думата параван и нещо подобно направи ЦИК в Методическите указания, които аз вчера гледах. И там пише избирателят влиза в паравана, избирателят излиза от паравана.

СТЕФАН МАНОВ: Единственият начин да гарантирате, че вашата бюлетина не може да бъде превърната в недействителна е да гласувате на машина. Въпросът с параваните отпада, защото на машината има едни крилца отстрани и никой не ви вижда и няма спорове как трябва да застане машината и паравана. Единственият начин да се справите с избора изберете машината. Това е моята позиция и си я отстоявам. Но зад това има и рационална доза истина.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Преминаваме към следващата **четвърта точка** от дневния ред.

Обсъждане на предложение за координация между организацията, членове на Съвета, в изборния ден.

Колеги, ако сме свършили с коментарите за тези медийни изяви да ви питам какво ще правим в изборния ден и ще имаме ли някаква координация в организацията. Досега поне на изборите, които направихме миналата година поддържахме чрез общия ни вайбър чат някаква

координация по отношение на семинари. Надявам се тук Годор Гунчев да се включи и да изпрати информация, къде ще бъдат разположени тези наблюдатели. Не знам Ива Лазарова дали също няма такава координация да сподели с нас.

От страна на нашата организация, аз мога да кажа, че ние ще бъдем основно в Южна България, ще имаме пунктове за наблюдение в Самоков, в Ихтиман, в Септември, в Пазарджик и в София разбира се. София не го споменавам, защото тук е най-лесно за наблюдение, като отидеш в някое училище. Извън София това са местата, където ще бъдат нашите наблюдатели. Ние работим по двойки, по двама човека са разпределени в тези пунктове. Това е от нашата организация. В края на деня ще имаме идея да видим в Пловдив как са работили и в София. В София за 25-ти и 23-ти МИР да намерим ентузиаста, които след изтощителен изборен ден цял ден пътуване да влезнат и да стоят там още два, три часа, за да видят поне обстановката каква е и как върви приемането на секционните протоколи. Това е от мен.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Обърнете внимание какъв интересен момент настъпва. Доколкото тук казахте, Велко и другите, тези записи от видеонаблюдението и видеозаписа ще бъдат активни една година. Представяте ли си какъв материал за анализ ще имаме след тези избори. Не знам дали да си разделим страната на някакви части и всеки да бъде там няколко избирателни района, за да види за какво става въпрос. Това е огромен труд, невероятна история. Това досега не е било. Аз съм възхитен от една такава възможност, все едно, че сме имали 12 000 наблюдатели навсякъде и може да гледаме всичко. Да помислим по това нещо, може би не веднага. Аз веднага не мога да асоциирам предложение по въпроса, но това наистина е много сериозен момент. Може би няма да е идеален, като за първи път, може от сега да посъветваме за следващи избори на есен.

Искам да обърна внимание на това нещо, да заострят вниманието на всички и да видим как да процедираме.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Гласувахме с единодушие предложението да изпратим до социологическите агенции и до медиите нашия призив, да не се обнародват заданията и екзитпола до приключване на изборния ден.

По отношение на това, което Дончо Пачиков повдигна, разбира се, че ще бъде интересно да гледаме видеонаблюдението. Аз лично съм присъствала на симулациите в Централната избирателна комисия, нямам позитивно усещане за това, какво ще влезе в тези камери. Дано да бъде опровергана. Според мен видеонаблюдението ще даде повече въпросителни, отколкото да даде отговори на въпросите. Например като ходим по разни студия и даваме интервюта, на фона на това пускат как се броят бюлетините на предходни избори, вървят разни кадри. И най-смешен ми е кадъра, в който показват как хващат една урна и я изсипват на масата. Винаги е било така. И ако трябва да сме експлицитно точни, сега не би трябвало да го гледаме това. Ще видим какво ще гледаме. За мен ще бъде утежнен начина на отчитане, начина на преброяване. Аз лично съм притеснена от това, което ще ги очаква изборната администрация.

СТЕФАН МАНОВ: Кой какво ще прави, при нас ние сме с малък брой наблюдатели. Имаме двама в чужбина, в Милано и Франция. Другите са основно в Пловдив. Другото традиционно, което ние правим сме решили да се концентрираме върху нарушенията от страна на медиите за публикуване на социология в изборния ден. И нашата активност основно е свързана с това, как да се подават сигнали към ЦИК в тази връзка. Опитваме се този сегмент да движим. За мен представлява интерес какво ще наблюдават 165 регистрирани наблюдатели на зоната за трансатлантическо сътрудничество, които не успяват да изпратят представител на нашите заседания, но имат 165 души.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Благодаря.

ИВА ЛАЗАРОВА: И аз да ви разкажа за нашата идея. Ние сме наблюдатели в Северозападна България традиционно, защото си наблюдаваме секции, които са от интерес и назад във времето базирани на едни карти на риск, които сме правили – Монтана, Враца, Видин в различни общини в тези избирателни райони, в Кюстендил и Благоевград, София и София – област, Пловдив и в чужбина във Франция, Великобритания, Холандия, Германия. Като фокуса ни общо взето ще бъде върху подготовката на комисиите и естествено в края на деня при преброяването на резултатите, за да видим какво ще се случва сега със смесеното гласуване. Още повече, че през 2019 г. засякохме липсващите преференции и сега ще бъде много интересно как ще се отчетат. Ще се случи преброяване и отчитат резултатите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: В Самоков имате ли наблюдатели, защото мисля, че миналата година и 2020 съм се засичала с ваши колеги, две ромски секции.

ИВА ЛАЗАРОВА: Не знам. Може някой да мине от там. Има разни нови обединения, много желаещи да наблюдават, в близост до София е. Много лесно се стига от София и мераклии да правят репортажи сред ромската общност как се гласува. Така че не съм сигурна дали има смисъл изобщо да ходим до там, защото ще видим редица репортажи от мястото.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Там имаше многократни сигнали за нарушения в изборния ден.

Колеги, да преминем към **точка пет** разни.

Имате ли нещо да споделите в тази точка? Имаме много задачи до неделя. Имаме много задачи и в неделния ден и в понеделник.

ИВА ЛАЗАРОВА: Ще чакаме Стоил да ни разкаже как ще се справят рекрутираните от новата организация наблюдатели. Ще бъде много интересно, защото те имат и сериозен журналистически потенциал и

подкрепа да следим в изборния ден, как се случват нещата през техните очи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Колеги, закривам заседанието на Обществения съвет.

/ Закрито в 19.45 часа /

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Цветелина Пенева

Стенограф:

Силвия Михайлова